

Crònica

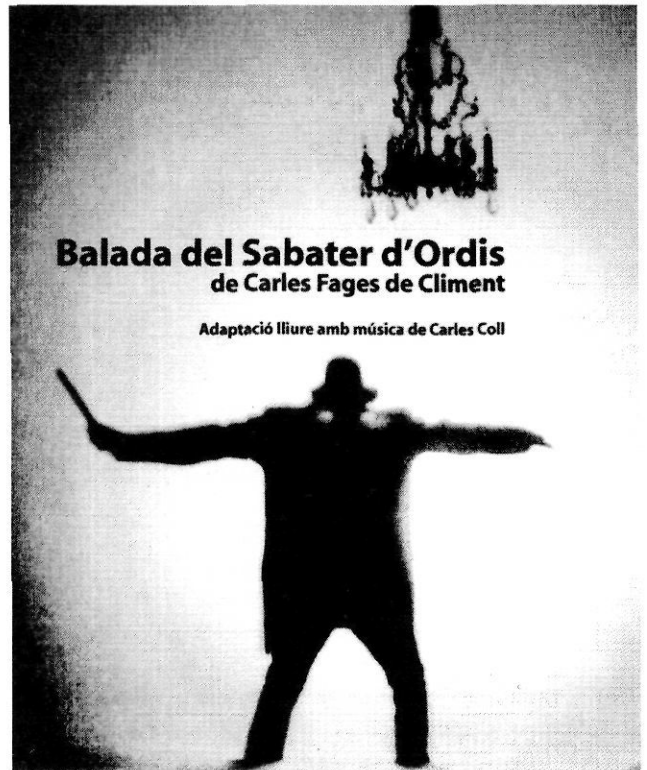
Quinze anys en solfa

L'Orquestra de Cambra de l'Empordà (OCE), compleix quinze anys el setembre. Aquesta formació fundada el 1989 a Figueres, amb la finalitat de difondre la música culta i d'autors catalans pels nostres pobles, ha esdevingut un referent en la divulgació d'aquest art no només a casa nostra, sinó també a l'estranger. Aquest any celebra el centenari de Dalí i el Fages de Climent amb dos espectacles.

Si no ens hagués mal acostumat, veuríem que som davant d'un fet sorprenent. Una Orquestra de Cambra amb seu a Figueres, amb un rodatge de més de 1.600 concerts, en realitza aquest any més d'un centenar, i ha dut l'obra d'autors catalans, alguns d'ells gironins, com Monsalvatge, Toldrà o Turull, no només a les nostres viles o a l'àmbit estatal, sinó a indrets tan exòtics com les illes Carolines, Xina, Japó, Mèxic, Síria o Canadà. L'agrupació, patrocinada per la Generalitat, la Diputació de Girona, els consells comarcals de l'Alt i Baix Empordà i entitats privades, és indestriable de la personalitat del seu director, Carles Coll (Figueres, 1952), impulsor de l'Orquestra Filharmònica de Catalunya. Cinc anys abans de crear l'OCE, va realitzar la campanya «El piano a l'abast», que va dur a més de 130 poblacions la música d'aquest ins-

trument. Ha dirigit agrupacions com la Cappella Istropolitana de Bratislava o l'Orquestra Simfonia de Bucarest. Coll, extravertit i rigorós, ha dut l'humor i l'espectacle a la música clàssica, cosa que després han fet d'altres formacions.

Integrada per catorze membres, de procedència diversa, l'OCE és el missatger ideal per dur composicions serioses, amanides amb peces més lleugeres, al gran públic. No és estrany, per exemple, que interpretin sardanes. Enguany celebra el centenari dalinià amb *La cantata al gran masturbador*, que té com a eix el quadre del pintor, un resum del seu ideari, revisitat pel compositor Albert Sardà. És un espectacle multimèdia on escoltem el poema que sobre el quadre va crear el mateix Dalí. En el cas del centenari de Fages, presenta un espectacle amb ballet i cant inclòs, on la peça

Balada del Sabater d'Ordis de Carles Fages de Climent

Adaptació lliure amb música de Carles Coll

musical és obra del mateix Coll. El Premi Nacional de Música de la Generalitat del 1992 i vuit discos, entre els quals hi ha valsos i danses vuitcentistes, obres de Monsalvatge, Serra-

Turull-Toldrà o el *Rèquiem Kv-626* de Mozart, resumeixen una trajectòria única i que va més enllà de les nostres fronteres.

Moisés de Pablo

Dalí a Peralada

Exposició commemorativa dedicada al pintor empordanès, en la qual el vessant a destacar és la relació de l'artista amb Miquel Mateu i el Castell de Peralada. Març-desembre, 2004.

Salvador Dalí (Figueres, 1904-1989) sens dubte és el figuerenc més conegut arreu del món. Probablement ni la seva obra ni la seva personali-

tat no haurien adquirit aquesta volada si no hagués sortit del país. Després de realitzar estudis a Madrid i conèixer els grans mestres de la

pintura espanyola, com Velázquez, va tenir la necessitat d'anar a l'estranger per ampliar els seus coneixements artístics.

Tot i amb això, Dalí no es va deslligar de la seva terra nadiua; uns anys després de la Guerra Civil (1948) va reiniciar els contactes amb l'Empordà, passava les temporades d'estiu a la casa de Portlligat, on treballava incansablement i executava la major part dels quadres de gran format. Va ser a la dècada dels cinquanta que va establir relació amb Miquel Mateu, polític i home de negocis vinculat a la comarca empordanesa per ser, entre altres, propietari del Castell de Peralada. Un dels aspectes més destacats de l'exposició a la biblioteca del Castell és el fruit d'aquesta relació amb Miquel Mateu i l'Empordà.

Els punts de contacte entre Miquel Mateu i Dalí foren diversos, i tots ells queden representats a la mostra: la constitució del Patronat de Portlligat, del qual Miquel Mateu fou el president; l'ajut sol·licitat per Dalí a Mateu a causa del conflicte mantingut amb el notari Vallès de Figueres; la investidura de Salvador Dalí com a Caballer del Vino, que va tenir lloc a la biblioteca; la

vinguda dels ducs de Cadis –durant la visita Dalí va realitzar esbossos per al futur retrat de Carmen Martínez Bordiu– o la trobada amb el general Franco per impulsar el Museu Dalí. Tots aquests esdeveniments hi queden reflectits amb documents originals, cartes manuscrites, telegrams, hemeroteca d'època, documentació gràfica i dedicatòries del pintor al propietari del castell. Probablement un dels apartats més atractius per al visitant sigui el dedicat a Dalí i la gastronomia i a l'enologia. S'hi mostren actuacions diverses que

el Grup Peralada ha portat a terme per mantenir el record del gran mestre. Pel que fa a la gastronomia, el 1998 es varen organitzar al Casino Castell de Peralada unes jornades gastronòmiques amb el títol de «Sopars dalinians», amb receptes extretes de l'obra *Les diners de Gala*, amb la decoració de la sala ambientada amb motius dalinians. Quant a l'enologia, partint de la base que Dalí va ser un gran entusiasta i propagador del cava rosat de Cavas Castillo de Peralada i sempre que tenia convidats els n'oferia –fins i tot Meli el va

retratar prenent-ne una copa i amb l'ampolla al costat, com si d'un espot publicitari es tractés– Caves Castell de Peralada ha volgut recordar aquesta relació preparant un brut rosat similar anomenat Cava Torre Galatea, començat a comercialitzar el 2002; per al disseny de l'etiqueta es va utilitzar la cal·ligrafia, de mà de Salvador Dalí mateix, conservada a la Biblioteca. Enguany, s'ha sumat a l'Any Dalí i comercialitza un negre reserva especial Centenari Dalí, collita del 2000.

Inés Padrosa Gorgot

Decisions aberrants

L'adjectiu no sona gaire bé, però no sembla que ningú s'hagi d'ofendre si s'afirma que dues decisions recents de l'Ajuntament de Girona són aberrants: la instal·lació d'un fanal de disseny modern a la plaça del Vi i l'intent de substituir la promesa reconstrucció del pont del Dimoni de Santa Eugènia de Ter per l'erecció d'un monument a la seva memòria.

És aberrant, segons el diccionari, allò que es desvia absurdament de la lògica: en medicina, un òrgan situat fora del seu lloc habitual; en un sistema lingüístic, la forma que no s'ajusta al paradigma normal. La definició científica s'avé com anell al dit als dos casos esmentats. El fanal de la plaça del Vi, que destrossa l'harmonia històrica del conjunt urbà i destrueix el mateix concepte de plaça com a espai obert i lliure, és exactament un objecte situat fora del seu lloc lògic i del seu context normal. El monument al pont del Dimoni, fet amb pedres del mateix pont, és una altra ofensa greu a la lògica, perquè aquesta ensenya que un pont s'ha fet per passar-hi. L'única destinació lògica per a les pedres d'un pont desmuntat és la de ser col·locades tal com eren i no la de ser aprofitades en part –inutilitzant definitivament les altres– per erigir un monument a quelcom que ja era, per ell mateix, un monument. El regidor d'Urbanisme de Girona té raó quan diu que «el pont constitueix un element rellevant de la memòria històrica» i que «la recuperació ha de servir per recuperar el seu record i la funció de comunicació que feia». Però aquesta funció desapareix si el pont deixa de ser un pont, i la memòria històrica només es pot salvar si el pont manté el volum i el perfil que durant segles van contemplar tantes generacions de ciutadans. No es tracta, doncs, de crear un nou símbol en forma d'escultura contemporània, sinó de refer el veritable símbol d'un poble i retornar-li la funció comunicadora que era la seva raó de ser des de fa sis-cents cinquanta anys. Que ja són anys.

Narcís-Jordi Aragó